

V
u
o
s
i

2
0
1
4

Kuvasto

Arvoa taiteelle

Visuaalisen alan taiteilijoiden tekijänoikeusyhdistys – Kuvasto ry

Kuvasto on vuonna 1987 perustettu tekijänoikeusjärjestö, jonka tehtävänä on turvata ja edistää kuvataiteilijoiden tekijänoikeuksia sekä kuvataiteen tekemisen edellytyksiä. Kuvasto edustaa noin 2 200 kotimaista ja noin 50 000 ulkomaista taiteilijaa.

Kuvasto hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen nojalla kuvataiteen jälleenmyyntikorvausta, myöntää käyttöluvia edustamiensa kuvataiteilijoiden teosten käyttöön sekä hallinnoi tekijänoikeudellista näytteilykorvausta. Lisäksi Kuvasto antaa tekijänoikeudellista neuvontaa sekä vaikuttaa tekijänoikeuslainsäädännön kehittymiseen kotimaisella ja kansainvälisellä tasolla.

1

Puheenjohtajan
katsaus vuoteen 2014

Sivu 2

2

Kuvaston
strategia

Sivu 3

3

Talous

Sivu 4

4

Tekijät ja
korvausten tilitys

Sivu 6

5

Tekijänoikeudelliset
palvelut

Sivu 7

6

Viestintä

Sivu 8

7

Yhteiskunnallinen
vaikuttaminen

Sivu 9

8

Apurahatoiminta

Sivu 11

9

Hallinto ja
henkilökunta

Sivu 12

1

Kuvastolle 2014 oli tulevaisuuteen valmistautumisen vuosi. Teimme uudet verkkosivut ja uudistimme samalla tietojärjestelmiämme, järjestimme pohjoismaisen tekijänoikeusseminaarin, laadimme lukuisia kannanottoja kotimaassa ja EU-tasolla valmistelussa oleviin lainsäädäntöhankkeisiin. Otimme kantaa tekijänoikeusvastaiseen kansalais-

loitteeseen, laadimme tulevaisuusstrategian ja saimme maaliin maailmankin mittakaavassa ainutlaatuisen sopimuksen Kansalliskallian kanssa. Annoimme neuvontaa niin taiteilijoille kuin käyttäjäasiakkaillemme ja luonnollisesti myös lisensoimme oikeuksia, joiden käytöstä perimme korvauksia, jotka tilitettiin taiteilijoille.

Taiteilija-asiakkaalle Kuvaston tekemä työ konkretisoituu keran vuodessa, kun korvaukset tulevat tilille ja tietysti myös silloin, kun taiteilija tarvitsee neuvoja tekijänoikeudellisiin kysymyksiin. Lisensointisopimusten ja strategisten linjausten valmistelu on perusluonteeltaan ei-julkista työtä. Aina kaikki neuvottelut eivät johda tulokseen, eikä silloin mitään tiedotettavaa synny. Töitä on silti tehty ja hihat kääritty taiteilijoiden etujen ja toimeentulon puolesta.

Edellä sanotun tiedostaen Kuvasto on loppuvuodesta 2014 lähtien ryhtynyt kehittämään viestintäänsä. Haluamme viestiä, että Kuvaston työllä on merkitystä taiteilijoiden toimeentulon ja yhteiskunnallisen aseman kannalta. Tekijänoikeudet ovat henkilökohtaisia oikeuksia, mutta niiden toimeenpaneminen, puolustaminen ja kehittäminen olisi käytännössä mahdotonta ilman sellaista kollektiivista edunvalvontamekanismia, jonka funktion tekijänoikeusjärjestö täyttää. Jos Kuvastoa ei olisi, se olisi pakko keksiä.

Kuvasto ei saa perustoimintaansa avustuksia, vaan kulut katetaan lähes kokonaisuudessaan markkinoilta kerättävistä tekijänoikeuskorvauksista pidettävällä hallintokululla. Hallintokulu vuodelta 2014 on 25 prosenttia. Laskua edellisvuoteen tässä on muutama prosenttiyksikkö. Yleinen periaate on, että mitä enemmän korvauksia peritään, sitä helpompi on pitää hallintokuluprosentti alhaisella tasolla. Tulevaisuudessa Kuvastolla on kohutuullinen mahdollisuus päästä nykyistä alhaisempaankin hallintokuluun, kunhan lainsäädännöllä ei leikata tekijöiden oikeuksia ja järjestöjen mahdollisuuksia sopia oikeuksien lisensoinnista.

Taiteilijoiden puolesta perittävien korvausten suhteen Kuvastolla on varsin yksinkertainen pit-

kän ajan tavoite: peritään aikaisempaa enemmän korvauksia, jotka ovat aikaisempaa suurempia. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että lisensoinnista perittävien korvausten täytyy olla riittävän suuria, hinnastojen tulee olla kohdallaan ja valvonta-alueen riittävän laaja. Toisaalta Kuvastolla on selkeästi oma roolinsa tekijänoikeuden haltijan ja käyttäjän intressien välittäjänä. Ilman tyytyväisiä käyttäjäasiakkaita ei taiteilijoiden oikeuksillakaan ole suurta arvoa. Tämän aspektin huomioiminen tarkoittaa Kuvastolle jatkuvaa kehitystyötä helppojen ja käyttäjien tarpeita vastaavien lisenssitilanteiden parissa.

Strategiatyössä Kuvaston tunnuslauseeksi valikoitui "Arvoa taiteelle". Tämä on mielestäni, paitsi ilmaus Kuvaston arvoista, olennaisella tavalla omaa työtämme ohjaava imperatiivi. Taiteilijat luovat taiteen perimmäisen arvon, mutta Kuvaston tehtävä on tehdä töitä sen eteen, että taiteelliset arvot heijastuvat taiteilijoiden toimeentuloa ja yhteiskunnallista asemaa vahvistavina henkisinä, poliittisina ja myös taloudellisina arvoina. On tärkeää muistaa, että taiteen arvonluonti on niin taiteilijoiden kuin käyttäjienkin edun mukaista. Kun Kuvasto onnistuu työssään, taiteilijat saavat työstään sen taiteellista arvoa vastaavan taloudellisen korvauksen ja käyttäjät pääsevät hyödyntämään taiteellisen työn sisällöllistä arvoa sen täydessä potentiaalissa.

Jaakko Rustanius

Kuvataiteilija, Kuvaston hallituksen puheenjohtaja

Puheenjohtajan katsaus vuoteen 2014

2

Vuonna 2014 Kuvaston hallitus jatkoi edellisvuonna aloittamaansa strategiatyöskentelyä Kuvaston mission, arvojen ja vision kirkastamiseksi. Strategiatyötä tehtiin yhteistyössä Digital Media Finlandin kanssa, ja strategia esiteltiin Kuvaston syyskokoukselle marraskuussa 2014. Työ Kuvaston strategian syventämiseksi jatkuu edelleen vuonna 2015.

Kuvaston strategia

Missio

- Turvata ja edistää kuvataiteilijoiden tekijänoikeudellista asemaa yhteiskunnassa
- Tehdä teosten käyttö helpoksi

Visio

- Kuvasto on tunnettu ja luotettava kumppani tekijänoikeusmarkkinoilla.
- Kuva-alan kentällä Kuvaston rooli on selkeä ja ymmärretty.
- Kuvasto on kuvataidekentän yhteinen ääni tekijänoikeusasioissa.
- Kuvaston lisensointiratkaisut edistävät kuva-alan tekijänoikeusmarkkinan kasvua.

Arvot

- Taiteen ja kuvataiteilijoiden yhteisellä asialla
- Asiantunteva
- Palveleva
- Oikeudenmukainen

3

Talous

Kuvaston keräämät tekijänoikeuskorvaukset muodostuvat jälleennynti-, käyttö- ja näyttelykorvauksista. Vuonna 2014 tekijänoikeuskorvauksia kerättiin yhteensä 593 519 euroa. Kuvaston kokonaistuotot olivat yhteensä 655 881 euroa.

Oikeudenhaltijoille henkilökohtaisesti tilitettyjä korvauksia ovat jälleennynti-, käyttö- sekä näyttelykorvaukset. Näiden korvausten osuus oli 500 824,76 euroa vuonna 2014.

Muut korvaukset, joita ovat yksityisen kopioinnin hyvitysmaksu, lainauskorvaus, valokopiokorvaukset sekä vanhentuneet jakovarat, Kuvasto tilittää taiteilijoille apurahoina tai osoittaa ne muulla erikseen päätetyllä tavalla tekijöiden yhteisiin tarkoituksiin.

Vuonna 2014 solmittiin lisäksi niin kutsuttu Kansallisgalleria-sopimus, jonka taloudellinen vaikutus tulee jaksottumaan usean vuoden ajalle (Ks. s. 7).

Kuvaston talous 2014

Kokonaistuotot (sis. muut tuotot ja varainhankinta)	655 881 €
Tekijänoikeuskorvaukset yhteensä	593 519 €
Jälleennyntikorvaukset	204 562 €
Käyttökorvaukset	155 295 €
Näyttelykorvaukset	140 968 €
Muut korvaukset	92 694 €
Toiminnan kulut	253 037 €

Huom. Taulukon tuottojen lisäksi Kuvastolle maksettiin Kansallisgalleria-sopimukseen perustuva, usealle vuodelle jaksottuva käyttökorvaus.

Jälleennyntikorvaus

Kuvataiteilijoiden ja oikeudenhaltijoiden oikeus saada korvaus teostensa jälleennyntneistä perustuu tekijänoikeuslakiin. Jälleennyntikorvaus kerätään teoksista, joiden tekijänoikeudellinen suoja-aika on edelleen voimassa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on päätöksellään nimittänyt Kuvaston jälleennyntikorvauksen kerääväksi ja tilittäväksi järjestöksi. Tilitämme korvaukset kaikille korvaukseen oikeutetuille – myös niille taiteilijoille, jotka eivät kuulu Kuvastoon. Korvausten tilittäminen koskee myös ulkomaisia taiteilijoita, joiden teokset myydään Suomessa.

Jälleennyntikorvausten kokonaismäärä on viime vuosina hieman laskenut, mutta vuonna 2014 korvausten määrä nousi jälleen. Kasvua edellisvuoteen nähden oli jopa 18 prosenttia. Yhteensä jälleennyntikorvauksia kerättiin 204 562 euroa. Näistä noin 81 prosenttia kerättiin huutokaupoilta ja noin 19 prosenttia muilta taidekauppiailta. Suurin osa korvauksista tilitettiin edesmenneiden taiteilijoiden perikunnille: 76 prosenttia perikunnille ja 24 prosenttia taiteilijoille.

Jälleennyntikorvauksen suorittamisesta vastaa teoksen myyntiin osallistunut taidemarkkinoiden ammattilainen: myyjä, välittäjä tai ostaja. Korvausten keräämisen haasteena on yksittäisten taidekauppiaiden valvonta, sillä se perustuu taideammattilaisten vapaaehtoiseen ilmoittamishalukkuuteen. Jälleennyntin valvomisessa Kuvasto toimii yhteistyössä aluehallintoviraston kanssa. Käymme myös säännöllisesti keskusteluja suurimpien huutokauppojen kanssa, jotta järjestelmä toimii taideammattilaisten kannalta mahdollisimman sujuvasti.

Kuvasto on hallinnoinut kuvataiteilijoiden jälleennyntikorvausta vuodesta 1995 lähtien. Opetus- ja kulttuuriministeriön voimassa oleva hyväksymispäätös on voimassa vuoden 2015 loppuun asti, ja sille haetaan jatkoa vuonna 2015.

Käyttökorvaus

Kuvasto myöntää käyttöluvia kuvataiteen teosten toisintamiseen muun muassa painetuissa julkaisuissa, esitteissä, postikorteissa, verkkosivuilla ja televisio-ohjelmissa. Tavoitteenamme on edistää kuvataiteen teosten käyttöä. Toimintaympäristön muutoksia seuraamalla ja analysoimalla etsimme uusia mahdollisuuksia lisensoida kuvataiteen teosten käyttöä. Neuvottelemme käyttäjien kanssa yhteistyössä ja asiakaslähtöisesti erilaisista sopimusratkaisuista, kun kuvan käyttö sitä edellyttää. Vuonna 2014 solmittu Kansallisgalleria-sopimus edustaa merkittävintä vuoden aikana aikaansaatua sopimusratkaisua.

Teoskuvien verkkokäyttö kasvaa jatkuvasti, mutta pääosa kerätyistä käyttökorvauksista kertyy edelleen teosten käytöstä painetuissa julkaisuissa. Vuonna 2014 käyttökorvauksia kerättiin Kuvaston edustamille taiteilijoille yhteensä 155 295 euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Kuvastolle tekijänoikeuslain 16 d §:n mukaisen sopimuslisensoiseman. Päätös mahdollistaa sen, että voimme lisensoida museoiden kokoelmissa olevien teosten käytön esimerkiksi museoiden verkkosivuilla myös niiden taiteilijoiden osalta, jotka eivät ole Kuvaston asiakkaita. Tähän liittyen Kuvasto jatkoi vuonna 2014 Museoliiton kanssa selvitystyötä, jolla tähdätään suomalaisten taidemuseoiden kokoelmiin kuuluvien, kotimaisten teosten verkkolisensoimiseen.

Kansallisgalleria-sopimus

Syksyllä 2014 Kuvasto sai päätökseen pitkään jatkuneet sopimusneuvottelut, kun opetus- ja kulttuuriministeriö, Kansallisgalleria, Kuvasto ja Kopiosto allekirjoittivat yhteistyösopimuksen Kansallisgallerian kokoelmateosten verkkolisensoinnista. Sopimuksen myötä Kansallisgallerian kokoelmissa oleva kotimainen taide voi avautua verkkoon.

Sopimuksen tavoitteena on lisätä suomalaisten kuvataiteilijoiden tunnettua ja samalla yleistä tietoisuutta taideteosten laillisesta käyttämisestä internetissä. Lisäksi sopimusapuolten tavoitteena on edistää hyvien käytäntöjen kehittymistä ja oikeuksien kunnioittamista. Sopimus mahdollistaa sen, että Kansallisgallerian verkkosivustoilla voidaan käyttää korkealaatuisia ja -resoluutioisia taideteoskuvia.

Ainutlaatuisen sopimuksen piiriin kuuluu yli 900 kotimaista kuvataiteilijaa. Opetus- ja kulttuuriministeriö maksoi Kuvastolle sopimuksen perusteella verkkokäytöstä tekijänoikeuskorvauksen, joka tilitetään edelleen oikeudenhaltijoille.

Kuva: Veikko Somerpuro 2014

Näyttelykorvaus

Taidenäyttelyt ovat monille taiteilijoille merkittävin teosten käyttömuoto. Kuvasto hallinnoi teosten näyttämistä maksettavaa tekijänoikeudellista näyttelykorvausta edustamiensa taiteilijoiden puolesta. Keräämme korvauksen niistä kuvataiteen teoksista, jotka ovat edelleen taiteilijan omistuksessa. Näyttelykorvausta ei siten kerätä esimerkiksi museoiden kokoelmanäyttelyistä. Tämä johtuu siitä, että tekijän yksinoikeus päättää teoksen näyttämistä raukeaa, kun teos on luovutettu. Vuonna 2014 näyttelykorvauksia kerättiin Kuvaston taiteilija-asiakkaille yhteensä 140 968 euroa.

Vuonna 2014 jatkoimme myös Kuvaston näyttelykorvausjärjestelmän uudistamiseen tähtävää työtä. Järjestelmän haasteena ovat olleet museoiden eri suuruiset resurssit sekä näyttelyiden järjestämisen moninaiset rakenteet. Toisaalta näyttelykorvaus on monille taiteilijoille merkittävin tekijänoikeudellinen lisäansio. Lähtökohdaksi uudistuksessa otettiin se, että järjestelmä huomioi jatkossa paremmin näyttelyjärjestäjien erilaiset resurssit.

Toiminnan kulut

Kuvaston merkittävin yksittäinen kuluerä on henkilöstökulut. Vuonna 2014 toiminnan kokonaiskulut pienenevät ollen yhteensä 253 037 euroa. Näistä kuluista Kuvaston toiminnan kehittämiseen käytettiin 13 496 euroa.

4

Kuvaston taiteilija- ja oikeudenhaltija-asiakkaiden määrä on kasvanut tasaisesti vuosi vuodelta. Vuoden 2014 aikana Kuvastoon liittyi 75 uutta oikeudenhaltijaa. Kaiken kaikkiaan

Kuvaston edustukseen kuului hieman alle 2 100 kotimaista taiteilijaa. Kuvaston ulkomaisten sisarjärjestöjen kanssa tehtyjen vastavuoroisuussopimusten nojalla edustamme myös noin 50 000 ulkomaista kuvataiteilijaa. Vastaavasti sisarjärjestöt edustavat ulkomailta suomalaisia taiteilijoita. Kuvaston asiakkuus on taiteilijoille ja oikeudenhaltijoille maksutonta.

Korvausten tilitys oikeudenhaltijoille

Kotimaisille taiteilijoille kerätyt korvaukset maksetaan henkilökohtaisina tilityksinä pääsääntöisesti korvausvuotta seuraavana vuonna, kun Kuvaston kevätkokous on vahvistanut edellisvuoden tilinpäätöksen.

Kerätyistä korvauksista saadaan tilitettyä noin 85 prosenttia oikeudenhaltijoille. Tilitämistä edesauttaa se, että oikeudenhaltijoiden yhteystiedot ovat ajan tasalla. Yhteistietojen ylläpidon tehostamiseksi otimme syksyllä 2014 käyttöön uuden kontaktienhallintajärjestelmän. Samassa yhteydessä toteutettiin myös mittava työ oikeudenhaltijoiden yhteystietojen päivittämiseksi ja selvittämiseksi.

Vuonna 2014 Kuvasto tilitti oikeudenhaltijoille vuoden 2013 aikana kerättyjä korvauksia. Hallintokulujen vähentämisen jälkeen näitä korvauksia oli tilitettävänä yhteensä 360 871,27 euroa.

Kuvaston hallintokulu

Oikeudenhaltijoille tilitettävistä korvauksista pidetään Kuvaston hallintokulu, joka kattaa toiminnasta koituvat kulut. Hallintokulu lasketaan tilityssäännön mukaan, ja se vahvistetaan vuosittain Kuvaston kevätkokouksessa osana yhdistyksen tilinpäätöstä. Käytännössä kuluprosentti lasketaan kalenterivuoden korvausten, muiden tuottojen, korvausten pe-

Tekijät ja korvausten tilitys

rinnästä aiheutuneiden kulujen ja toiminnan kehittämiseen osoitettujen varausten perusteella.

Vuoden 2013 korvausten osalta kotimaisilta oikeudenhaltijoilta pidätetty hallintokulu oli 27,91 prosenttia sekä kotimaasta että ulkomailta perityistä korvauksista. Kuvaston pitkäjänteinen tavoite on ollut laskea hallintokulua. Vuonna 2014 tehostuneen toiminnan myötä tavoitteessa onnistuttiin ja kuluprosenttia saatiin madallettua lähes kolme prosenttiyksikköä.

Kotimaisilta oikeudenhaltijoilta pidetään näin ollen vuonna 2014 kotimaasta ja ulkomailta perityistä korvauksista 25 prosenttia. Ulkomaisilta oikeudenomistajilta perittävä hallintokulu perustuu solmimiimme vastavuoroisuussopimuksiin ja on sopimuksista riippuen joko 20 tai 25 prosenttia.

Kuva: Veikko Somerpuro 2014

Tekijänoikeudelliset palvelut

5

Tekijänoikeudellinen neuvonta ja valvonta

Kuvasto antaa osana palveluitaan yleistä tekijänoikeudellista neuvontaa sekä valvoo edustamiensa taiteilijoiden tekijänoikeudella suojattujen teosten luvaton käyttöä. Vuonna 2014 annoimme neuvontaa useamman kerran viikossa. Keskimäärin kysymyksiä saapui viidestä kuuteen viikossa. Yhteydenottajia askarruttivat useimmiten kuvataiteen sallittuun käyttämiseen liittyvät rajat sekä erilaiset oikeuksista sopimiseen liittyvät kysymykset.

Luvattoman käytön valvonta tarkoittaa käytännössä Kuvastolle tulleisiin oikeudenhaltijoiden pyyntöihin reagoimista, esimerkiksi vaatimalla luvattomasti verkossa olevan kuvan poistamista ja perimällä käyttökorvaus takautuvasti. Valvonnan kautta Kuvastolle on mahdollista päätyä myös lisensoimaan kuvankäyttöä ja perimään siten taiteilijalle kuuluva korvaus.

Koulutus

Tekijänoikeustiedon ja Kuvaston tunnettuuden lisäämiseksi Kuvaston edustajat esitelmöivät ja antavat tekijänoikeudellista koulutusta muun muassa taiteilijaseurojen tai muiden yhdistysten tilaisuuksissa sekä visuaalisen alan opiskelijoille alan oppilaitoksissa. Tämän lisäksi koulutusta suunnataan myös kuvien käyttäjille. Esitelmät käsittelevät Kuvaston toimintaa sekä tekijänoikeudellisia sekä tekijänoikeuksien luovuttamiseen liittyviä, sopimusnoikeudellisia kysymyksiä.

Vuonna 2014 hallituksen puheenjohtaja **Jaakko Rustanius** alusti Helsingissä järjestetyssä, pohjoismaisessa kuva-alan tekijänoikeusseminaarissa. Toiminnanjohtaja **Tommi Nilsson** esitelmöi muun muassa Talentumin tekijänoikeuspäivässä, Lahden ammattikorkeakoulussa sekä pohjoismaisessa kuva-alan tekijänoikeusseminaarissa. Tiedottaja **Kati Pelkonen** esitelmöi opetus- ja kulttuuriministeriön WIPO (World Intellectual Property Organization) -koulutustilaisuudessa, Metropolia ammattikorkeakoulun kulttuurituottaja-opiskelijoille sekä Suomen Pankin henkilökunnalle suunnatussa tekijänoikeuskoulutuksessa.

Kuva: Veikko Somerpuro 2014

6

Kuvaston viestinnän tavoitteena on lisätä Kuvaston tunnettua, tuoda yhdistyksen toimintaa lähemmäksi taiteilijoita ja lisätä sen avoimuutta sekä vahvistaa yhteiskunta- ja sidosryhmäsuhteita. Vuonna 2014 Kuvaston viestintää alettiin kehittää määrätietoisesti osana toiminnan kehitystyötä, jotta viestintä edistää strategiasa määritettyjä tavoitteita.

Viestinnän välineitämme vuonna 2014 olivat Kuvaston verkkosivusto ja blogi, sähköpostitse lähetetty uutiskirje sekä Facebook. Kuvaston viestinnän kohderyhmiä ovat taiteilijat ja oikeudenhaltijat, käyttäjäasiakkaat, sidosryhmät, media ja suuri yleisö.

Syksyllä tehostimme viestintää Kuvaston verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa tuottamalla säännöllisesti ja suunnitelmallisesti sisältöä molempiin kanaviin. Tämä lisäsi muun muassa Kuvaston seuraajien määrää Facebookissa. Avasimme myös Twitter-tilin tukemaan Kuvaston ajankohtaisviestintää. Kuvasto-blogiin ajankohtaisista tekijänoikeusaiheista kirjoittivat syksyllä 2014 Kuvaston toiminnanjohtajan lisäksi puheenjohtaja **Jaakko Rustanius** ja hallituksen jäsen **Anna Rikkinen**.

Uuden kontaktienhallintajärjestelmän myötä otimme syksyllä käyttöön myös uuden uutiskirjeohjelman ja samalla uutiskirjeiden lähetysväliä taiteilija-asiakkaille ja jäsenille tiennettiin. Uutiskirjeen piiriin kuului vuoden lopussa yli 1 200 oikeudenhaltijaa.

Verkkosivu-uudistus

Kuvaston verkkosivut päätettiin uudistaa vuonna 2014. Uudistuksen tavoitteena on lisätä verkkosivukäyntejä ja helpottaa niiden seuraamista, lisätä Kuvaston tunnettua sekä edistää asiakashankintaa ja palveluiden markkinoimista. Uudistuksessa sivusto suunniteltiin rakenteeltaan käyttäjäystävällisemmäksi ja selkeämmäksi, jotta Kuvaston palvelut ovat vaivattomammin löydettävissä. Suunnittelutyö toteutettiin syksyn 2014 aikana. Sivuston visuaalisesta suunnittelusta vastasi suunnittelutoimisto Tsto ja teknisestä toteutuksesta La&La. Verkkosivu-uudistuksen ohjausryhmään kuuluivat **Jaakko Rustanius**, **Nina Tuittu** ja **Marjukka Korhonen** Kuvaston hallituksesta.

Verkkosivu-uudistuksen yhteydessä uudistimme myös Kuvaston käyttöluhakemuksia sekä näyttely- ja jälleenmyynti-ilmoituksia koskevat toiminnot, joille suunniteltiin oma e-asiointi-sivustonsa. Verkko-kaupan logiikkaa noudattavan e-asiointin tarkoituksena on tehostaa lupien ja ilmoitusten käsittelyä, helpottaa käyttäjien asiointia sivustolla sekä parantaa Kuvaston asiakaspalvelun laatua. Sivuston toteutuksesta vastasi Gruppo Oy.

Viestintä

Kansallinen vaikuttaminen

Yhteiskunnallinen vaikuttamistyö on merkittävä osa Kuvaston toimintaa. Kuvataiteilijoiden tekijänoikeudellisen aseman edistämiseksi vaikutamme aktiivisesti tekijänoikeuslain kansalliseen ja kansainväliseen kehitykseen. Pidämme yhteyttä viranomaisiin, annamme lausuntoja laki- ja muista aloitteista sekä teemme yhteistyötä muiden kansallisten toimijoiden kanssa.

Vuosi 2014 oli kansallisella tekijänoikeusrintamalla aktiivinen. Yksi vuoden tärkeimmistä tekijänoikeushankkeista oli ”Järkeä tekijänoikeuslakiin”-kansalaisaloitteeseen liittynyt kannanotto, jossa Kuvasto oli mukana yhdessä muiden luovan alan toimijoiden kanssa. Kannanoton mukaan aloite olisi vaikeuttanut digitaalisten palvelujen kehittämistä ja tehnyt Suomesta turvasataman kansainväliselle verkkopiratismille kumoamalla lukuisia piratismiin torjunnan kannalta välttämättömiä pykäläiä. Kannanotossa alleviivattiin myös sitä, että aloitteen virallinen tiivistelmä ja sen mainonta eivät vastanneet aloitteen sisältöä. Valtaosa allekirjoittajista ei siten voinut tietää, mitä hyvin vaikeaselkoiset pykälämuutosesitykset sisälsivät.

Kansalaisaloite-kannanoton lisäksi Kuvasto lausui vuonna 2014 opetus- ja kulttuuriministeriölle tekijänoikeuslain muutosesityksestä (verkkopiratismiin hillitseminen) ja siirtovelvoitteen (must carry) alaisen televisiölähetyksen korvausvoimien palauttamisesta. Annoimme lausunnon myös taiteesta rakennushankkeissa Rakennustietosäätiön ohje-ehdotusta varten (RTS:2).

7

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Viranomaisyhteistyö

Kuvaston toiminnanjohtaja **Tommi Nilsson** on jäsen vuodesta 2012 lähtien toimineessa tekijänoikeusasioden neuvottelukunnassa sekä varajäsen opetus- ja kulttuuriministeriön yhteydessä toimivassa tekijänoikeusneuvostossa. Tekijänoikeusasioden neuvottelukunta toimii opetus- ja kulttuuriministeriön neuvonantavana asiantuntijaelimenä tekijänoikeutta koskevissa asioissa. Sen tehtävänä on seurata ja arvioida tekijänoikeuslainsäädännön ja -järjestelmän kehitystä sekä edistää yhteistyötä ja tiedonkulkua ministeriön, alan sidosryhmien ja asiantuntijoiden välillä. Neuvottelukunnan toimikautta jatkettiin 1.1.2014 lukien.

Tekijänoikeusneuvosto avustaa opetus- ja kulttuuriministeriötä tekijänoikeutta koskevien asioiden käsittelyssä sekä antaa lausuntoja tekijänoikeuslain soveltamisesta. Neuvoston lausunnoissa on käsitelty tärkeimpiä kuvataiteilijoita koskevia tekijänoikeuden tulkintakysymyksiä, kuten teostasoa, julkista esittämistä, tekijänoikeuden rajoituksia ja tekijänoikeuden siirtymistä. Neuvoston voimassa oleva toimikausi jatkuu 14.10.2015 asti.

Yhteistyö alan järjestöjen kanssa

Kuvasto tekee tiivistä yhteistyötä sekä muiden tekijänoikeus- että tekijäjärjestöjen kanssa. Otamme osaa yhteiskunnalliseen keskusteluun ja yhteislausuntoihin erityisesti Lyhdyn kautta, joka on luovan työn tekijöiden ja yrittäjien yhteenliittymä ja tärkeä yhteiskunnallinen vaikuttaja. Vuoden 2014 aikana Kuvaston toiminnanjohtaja osallistui Lyhdyn johtoryhmän työhön, minkä lisäksi Kuvastolla on edustaja myös tekijöistä koostuvassa Lyhdyn valtuuskunnassa.

Lyhdyn lisäksi Kuvasto kuuluu Kopiosto ry:n kuva-alan tekijäjärjestöjen epäviralliseen kuvaryhmään yhdessä Finnfoton, Grafian, Kuvittajien, Sarjakuva- ja piirtäjien sekä Freelance-graafikoiden kanssa. Kuvastoa kuvaryhmässä edustaa toiminnanjohtaja. Vuoden 2014 aikana kuvaryhmässä käsiteltiin erityisesti Kopioston perimien valokopio- sekä lainauskorvausten jakoon liittyviä kysymyksiä.

Kansainvälinen vaikuttaminen

Kansainvälinen vaikuttamistyö ja lainsäädännön kehittymisen seuraaminen pohjoismaisella ja EU-tasolla ovat olennainen osa Kuvaston toimintaa. Yhteistyön kannalta tärkeitä kumppaneitamme ovat erityisesti Kuvaston pohjoismaiset sisarjärjestöt sekä kansainväliset kuva-alan kattojärjestöt European Visual Artists (EVA) ja International Confederation of Societies of Authors and Composers (CISAC), joiden jäsen Kuvasto on.

Kuvaston hallituksen puheenjohtaja **Jaakko Rustanius**, varapuheenjohtaja **Nina Tuittu** sekä toiminnanjohtaja **Tommi Nilsson** vierailivat toukokuussa 2014 Tukholmassa sisarjärjestö BUS:ssa. Tapaamisessa käsiteltiin laajasti kuvataiteen tekijänoikeushallinnointiin liittyviä kysymyksiä. EU-tasolla Kuvasto osallistui erityisesti EVA:n antamien lausuntojen valmisteluun.

Syksyllä 2014 Kuvasto järjesti Kopioston ja kuvaryhmän muiden tekijäjärjestöjen kanssa pohjoismaisen kuva-alan tekijänoikeusseminaarin ”Nordic Conference on Copyrights and Visual Arts” Helsingissä. Kyseessä on joka toinen vuosi pidettävä, Pohjoismaissa kiertävä seminaari, joka toimii tekijänoikeusfoorumina alan pohjoismaisille ammattilaisille. Seminaarialustukset käsittelivät muun muassa viimeaikaisia, tekijänoikeuslainsäädäntöä koskevia EU-aloitteita, visuaalisen alan tekijänoikeuksien kollektiivihallinnointia sekä piratismia.

Kuva: Veikko Somerpuro 2014

Apurahatoiminta

8

Visuaalisen taiteen edistämiskeskus VISEK

Kuvaston yhteydessä toimii Visuaalisen taiteen edistämiskeskus VISEK, joka myöntää vuosittain apurahoja audiovisuaalisen kuvataiteen tuotannon sekä digitaalisen kuvataiteen tekemisen edistämiseen. Apurahat katetaan opetus- ja kulttuuriministeriön VISEK:lle kohdistamista hyvitysmaksuvaroista. VISEK:n johtokuntaan kuuluivat vuonna 2014 **Petri Kuljuntausta**, **Merja Puustinen** ja Kuvaston hallituksen jäsen **Petri Sipilä**.

Vuonna 2014 hyvitysmaksuvaroista osoitettiin VISEK:lle 18 000 euroa, jotka jaettiin apurahoina alkuvuodesta 2015. Apurahahaku järjestettiin vuodenvaihteessa, ja hakemuksia saapui haun aikana yhteensä 97 kappaletta. Hakemusten yhteenlaskettu hakusumma oli runsaat 186 000 euroa. Apurahoja myönnettiin 17 hakijalle.

Lainauskorvausapuraha

VISEK 2014 -apurahahaun kanssa järjestettiin samanaikaisesti ensimmäistä kertaa lainauskorvausapurahahaku. Molemmat apurahat olivat haettavissa Kuvaston kautta loppuvuodesta 2014. Haku toteutettiin yhteistyössä tekijänoikeusjärjestö Kopioston ja sen kuva-alan tekijäjärjestöjen kanssa.

Kuvaston osuus kuvantekijöille osoitettavista lainauskorvausapurahoista oli 14 000 euroa. Kaiken kaikkiaan kuva-alan järjestöt myönsivät apurahoja 276 400 euroa. Taiteelliseen työskentelyyn tarkoitettuja apurahoja haki Kuvaston kautta 77 kuvataiteilijaa, joista apuraha myönnettiin viidelle.

Apurahan saamisen yhtenä edellytyksenä oli se, että kuvataiteilija on tehnyt visuaalisia teoksia kirjoihin, jotka ovat lainattavissa yleisissä kirjastoissa Suomessa. Kuva-alan lainauskorvausta hallinnoi Kopiosto, ja apurahat rahoitettiin hakematta jääneistä lainauskorvauksista.

Kuvaston lainauskorvausapurahojen johtokuntaan kuuluivat hallituksen jäsenet **Marjukka Korhonen**, **Raija Kuisma** ja **Nina Tuittu**.

9

Kuvaston toiminnasta vastaavat Kuvaston hallitus sekä toimisto. Yhdistyksen operatiivisesta toiminnasta vastaa Kuvaston toimisto.

Kuvastoon kuuluu kahdeksan jäsenyhdistystä ja jo-

kaisella jäsenyhdistyksellä on edustaja Kuvaston hallituksessa. Hallituksen valitsee Kuvaston syyskokous. Vuoden 2014 aikana hallitus kokoontui yhdeksän kertaa. Lisäksi hallitus perusti neljä työryhmää: strategia-, näyttelykorvaus- ja tilitystyöryhmän sekä verkkosivu-uudistuksen ohjausryhmän.

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 27.5.2014 ja syyskokous 24.11.2014.

Kuvaston jäsenyhdistykset:

Suomen Taiteilijaseura
Taidemaalariiliitto
Suomen Kuvanveistäjäliitto
Suomen Taidegraafikot
Suomen Kuvataiteijärjestöjen Liitto
Valokuvataiteilijoiden Liitto
MUU ry
Teollisuustaitteen Liitto Ornamo

Kuvaston hallitus vuonna 2014:

Jaakko Rustanius
Nina Tuittu (vpj., VTL)
Raija Kuisma (SKJL)
Irma Tonteri (STG)
Marjukka Korhonen (STS)
Anna Rikkinen (Ornamo)
Nella Keskisarja (TML)
Paavo Rabinä (SKL)
Petri Sipilä (MUU)

Hallinto ja henkilökunta

Kuvaston henkilökunta:

Toiminnanjohtaja
Tommi Nilsson

Toimisto- ja viestintäassistentti
Maria Laitinen

Tiedottaja
Kati Pelkonen

Kuvat: Nina Tuittu 2015

Lisäksi Kuvastossa työskenteli vuonna 2014 oikeudellisenä avustajana **Sampsa Pekkinen** ja määräaikaisena projektityöntekijänä **Annukka Eriksson**.

Kuvaston taloushallintoa ja korvausten tilityksiä hoiti Accountor Oy.

Toimittanut: Kati Pelkonen
Graafinen suunnittelu: Fanni Perälä

Seuraa Kuvastoa!

www.kuvasto.fi
[www.fb.com/Kuvasto](https://www.facebook.com/Kuvasto)
www.twitter.com/Kuvasto
[www.youtube.com/Kuvasto ry](https://www.youtube.com/Kuvasto_ry)

Tilaa Kuvaston uutiskirje:

kuvasto@kuvasto.fi
www.kuvasto.fi/tilaa-uitiskirje

Kuvasto ry

Iso Roobertinkatu 3-5 A 22

00120 Helsinki

p. 09 - 272 4022

Y-tunnus 0690995-2

kuvasto@kuvasto.fi